

Наум Преславски
Канон за апостол Андрей

Песен първа

Най-първ си от всички!

Като първозданните светила те създаде за земята,
омрачените от дяволска съблазън да осияеш ти заповяда
и към неговата светлина всички да насочваш.

Когато пожела от робството да ни избави,
Създателят на всичко дойде на земята,
от земните съблазни призова те, свети,
развесели те, за да насочваш земните към светлината.

Омрачените от съблазън народи като видя, Владико,
при себе си, който си светлина, Светий,
повика апостола Андрей и велегласно повели му
на всички хора да благовести за тебе.

Към Богородица

Всичко предречено за тебе, Дево майко, се изпълни,
защото светлината, произлязла от твоята утроба,
направи явна светлината на апостола,
всички хора осветяваща.

Песен трета

Светий, Христос апостол те нарече,
за да те изпрати сред народите,
та всички тях да доведеш при него,
възгласящи с вяра: „Никой не е свят като нашия Бог!“ (1 Царств. 2:2)

Светий, горейки чрез Светия Дух,
ти сграваш земята, вледенена
от греховната съблазън
и възгласяваш с вяра: „Никой не е свят като нашия Бог!“

Светий, ти озари вселената,
озарен от Духа, апостоле Андрей,
като призова народите да възгласят:
„Никой не е свят като нашия Бог!“

Към Богородица

Светии апостоле, уподобен на херувим,
ти прославяше родения от дева Христос
и призоваваше народите да възгласят:
„Никой не е свят като нашия Бог!“

Песен четвърта

Река, изпълнена с води животворни (по Пс. 64:10),
ти, свети апостоле Андрей, напои вселената,
езическите народи – с разум, чрез твоето учение.

Всички страни дочуха, Господи,
светите гласове на твоите апостоли –
с твоята слава се изпълни цялата земя (по Пс. 71:19).

Славата ти на земята, апостоле преблагени,
пророците предрекоха чрез свящото пришествие –
с похвала за тебе се изпълни цялата земя.

Към Богородица

Възкликна пророкът:

„Предреченото за тебе се сбъдна,
пресвята и преславна! Ето твоят Син чрез апостола
като със стрела зловерието простреля!“

Песен пета

Над цялата земя се разнесе твоят глас, апостоле,
като гръм, пробуждащ спящите в неверие;
блесна от изток като мълния,
просветлявайки всички страни на земята.

Светецо Андрей, пратенико, призван от Христос,
събирателно на апостолите! Ти възкликна към всички тях:
„Наистина, това е Божият ум и Богът на всички,
нашият Спасител – Христос, царят на мира!“

Дочуха всички земни краища, апостоле,
светата твоя проповед
и твърде много се уплашиха от гръмовния ти глас,
във вярата Христова всички сърца откъряш.

Към Богородица

Пресвята Богородице Дево,
възпламенен от любовта на родения от тебе Син,
апостолът изпепели всяко безбожие
и с благоверие нася земята.

Песен шеста

Всичките народи, достигнали до ада,
гръмогласно възкресил, апостоле свети,
с проповедта си призова: „Покайте се!
Настъпи време за спасението на всички!“

Когато ходеше Иисус по морето житейско,
улавя те, свети апостоле мъдри,
да улови, желаейки, всички народи
чрез тебе – рибаря, чрез словото на твоите уста.

В морето на безбожието когато
потънаха всички страни, апостоле,
народите уловил като риби,
ги към Христос ги привлече, мъдри.
Като видя това, зарадва се Христос,
главата твоя увенча, свети и славни апостоле Андрей.

Към Богородица

Проклятието над Адам и Ева
в утробата си потопа, девице,
на праотеца син като роди, безмъжна – Бога Христос.
Моли го непрестанно за нас, които
винаги възпяваме те като Божа майка.

Песен седма

Ти обходи всички земни краища,
свързан от Христовата любов, свети,
а до патриаршеския град достигнал
велегласно възгласяше, Спасителя славейки:
„Благословен е Богът на нашите отци!“ (Дан. 3:26,52)

Безбожния цар Египт¹ зловерен,

където светите ти нозе ходиха,
ти, свети апостоле, избличи:
„Защо, безумни, не зовеш със мене:
Благословен е Богът на нашите отци!“

Немъдрият цар, бидейки сам в тъмница и тъмен,
заповяда да те свържат, свети апостоле Андрей –
тебе, който всички извеждаш из тъмнината.
А ти възгласяше:
„Благословен е Богът на нашите отци!“

Към Богородица

Апостоле, подобно на Христос, от дева Богородица роден,
отиваше на съд ти свързан.
Извика ти: „Не ще се поклоня на сътвореното!“,
непрестанно възгласяйки към царя Христос
„Благословен е Богът на нашите отци!“

Песен осма

Високомерието на врага-мъчител,
пред съда изправен, ти избличи
и Бога проповядваше, свети, зовейки:
„Господа възпявайте и прославяйте във вековете!“

„Защо напразно погубваш се, мъчителю, – ти рече, –
като не вярваш в Твореца-Бог
на всичко, към когото аз възгласям:
«Господа възпявайте и прославяйте във вековете!»“

Свети апостоле мъдри,
като имаше голяма дързост чрез Христос,
зловерието Египтово ти победи

-
1. Обхождайки градовете на Гърция, апостол Андрей в преклонна възраст стига до гр. Патра, където покръства населението, с което влиза в конфликт с тамошния управител Егеат. След мъчения Егеат заповядва да привържат апостол Андрей на кръст. Когато под натиска на християните Егеат наредил да снемат апостола от кръста, той починал, преди да го развържат. След няколко дни Егеат се самоубил. В текста името на Егеат е предадено неправилно като Египт. При император Константин (337–361) мощите на апостол Андрей са пренесени в Цариград, а по време на завладяването на царския град от кръстоносците те са взети и положени в италианския град Амалта (6 май 1208).

и да възпяват заповяда Господа,
единствения многомилосърден
и да го прославят във вековете.

Към Богородица

Избавихме се чрез тебе, Дево,
от обедняването на праотеца,
защото твоят Син зловерие то простреля
чрез апостолите като със стрели,
а те – чрез благодатта на Бога Христос,
единствения милосърден, създателя на всичко.

Песен девета

Зловерният цар Египт, гърчейки се страшно,
задявай от зъл дух и със заплаха пристъпил,
на кръст заповяда тебе да привържат, свети.
Увиснал на кръста, ти верните повика
и напътстваше ги към Христос, към пътя на мира.

Към всичките ти, свети, извика:

„Не ще се уплаша от кръста, но ще му се поклоня!
Спаси и дай ме на Учителя, кръсте честни,
та с тебе врага да победа, защото
всичките верни чрез тебе намерихме спасение!“

В смъртта си на Учителя уподоби се, свети,
и вече се засели там – в небесните села,
превърнал се в ангел. С тях сега,
с ангелите, не преставай да се молиш
пред Бога на всички за нашите души.

Към Богородица

Майко пречиста, пресвята девице,
която си истинско избавление за всички,
за нас не преставай Бога да молиш, когото роди.
Всички ни спаси от злината,
та в памет на апостола усърдно да те възвеличим.

КРАЙ

© Ст. Кожухаров, превод от старобългарски

, 868

Канонът е открит и преведен от Ст. Кожухаров, според който е възможно творбата да е написана от св. Наум още в Рим, когато през 868 г. светите братя са били там с учениците си. Апостол Андрей Първозвани се счита за покровител на славяните, тъй като според християнското предание той получава в „апостолски дял“ страните, населени по-късно със славяни.

Източник: Словото

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4504>]